

# **BEHOEFTEPEILING KINDEROPVANG**

**Rapportage van een inventarisatie naar de behoefte en wensen van ouders naar  
buitenschoolse opvang**

Gemeente Leidschendam - Voorburg  
Afdeling Jeugd, Onderwijs en Sport  
Juli 2007

## Inleiding

Voor u ligt de rapportage van de behoeftepeiling buitenschoolse opvang 2007 van de gemeente Leidschendam - Voorburg. Het (laten) organiseren van voor- en naschoolse opvang is een nieuwe taak voor scholen, voortvloeiend uit de motie Van Aartsen/Bos. Het schoolbestuur heeft de plicht gekregen om de opvang te organiseren; ouders die opvang wensen kunnen zich daarop beroepen.

Om inzicht te krijgen welke (toekomstige) behoefte aan buitenschoolse opvang bestaat heeft een behoeftepeiling plaatsgevonden.

In dit onderzoek zijn de ouders van 3 tot en met 12 jarigen kinderen betrokken. De populatie bestaat uit alle gezinnen met een of meerdere kinderen van alle scholen voor primair onderwijs in de kernen Voorburg, Leidschendam en Stompwijk. De ouders van de 3 jarige kinderen hebben de enquête via de post ontvangen. De ouders met kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar hebben een enquête formulier via de school ontvangen.

De respons op de enquête bedroeg in totaal 45 %. De enquête is voornamelijk in gevuld door ouders met kinderen in de leeftijd tot 9 jaar.

De respons en de resultaten van de enquête komen overeen met de landelijke enquête uitgevoerde door KBO (Katholieke Bond primair Onderwijs).

Uit de enquête is onder andere naar voren gekomen dat de vraag naar kinderopvang in de kern Voorburg (vraag 550/ aanbod 487) groter is dan in de kern Leidschendam (vraag 279 / aanbod 170).

De uitkomst van de behoeftepeiling geven een globaal beeld van de behoefte van ouders aan buitenschoolse opvang. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen voor-, naschoolse opvang en opvang tijdens de vakanties en de studiedagen. (De tussenschoolse opvang valt niet onder de Wet kinderopvang). Dit rapport behandelt chronologisch de drie verschillende vormen van opvang. In hoofdstuk 1 wordt een algemeen beeld geschetst van de gewenste buitenschoolse opvang. Hoofdstuk 2 gaat in op voorschoolse opvang. Hoofdstuk 3 behandelt de naschoolse opvang en de opvang tijdens de reguliere schoolvakanties. In de hoofdstukken wordt een uitwerking gegeven van de wensen van ouders met betrekking tot de invulling van de buitenschoolse opvang, zoals de locatie, voorkeursdagen, kinderen uit welke groepen en de openings- en sluitingstijden. In hoofdstuk 4 wordt beschreven welke naschoolse activiteiten door de ouders gewenst zijn tijdens de opvang, op welke locatie en/of ouders bereid zijn een extra financiële bijdrage te betalen. Tevens zal aandacht besteed worden aan de behoefte verandering aan buitenschoolse opvang indien de opvang gratis zou worden. In hoofdstuk 5 wordt aandacht besteed aan de wachtlijsten. Hoofdstuk 6 geeft een samenvatting.

## Hoofdstuk 1: Algemeen beeld voor de behoefte aan kinderopvang

In totaal zijn 7.300 enquêtes uitgezet. Dit is tevens het aantal kinderen tussen de 3 en 12 jaar in het eerste kwartaal van 2007 in de gemeente Leidschendam – Voorburg. 45 % van de uitgezette enquêtes zijn ingevuld en geretourneerd.

De reacties van ouders met kinderen in de onderbouw (tot en met groep 4) ligt aanzienlijk hoger dan het aantal reacties van de ouders met kinderen in de bovenbouw (groep 5 tot en met 8).

Overzicht reacties:

| <u>Onderbouw</u> | <u>Bovenbouw</u> |
|------------------|------------------|
| 3 jarigen: 13 %  |                  |
| groep 1 : 34 %   | groep 5 : 6 %    |
| groep 2 : 14 %   | groep 6 : 4 %    |
| groep 3 : 13 %   | groep 7 : 4 %    |
| groep 4 : 10 %   | groep 8 : 2 %    |
| Totaal : 84 %    | 16 %             |

Van het aantal ouders die de enquête hebben ingevuld, daarvan maakt 47 % al gebruik van een vorm van kinderopvang.

Van het aantal ouders dat gebruik maakt van een vorm van kinderopvang, daarvan maakt

63 % van de ouders gebruik van een kinderopvang organisatie

17 % van de ouders maakt gebruik van een betaalde oppas

16 % van de ouders maakt gebruik van een onbetaalde oppas

4 % van de ouders maakt gebruik van een gastouderbureau

Vaak maken ouders ook gebruik van een combinatie van verschillende vormen van opvang.

Kinderen worden dan zowel na de kinderopvang gebracht en op andere dagen wordt een (on)betaalde oppas ingezet.

## Hoofdstuk 2: Voorschoolse opvang

### 2.1. Toekomstig gebruik voorschoolse opvang

De ouders is gevraagd, of zij gebruik gaan maken van de voorschoolse opvang indien dit aangeboden wordt.

Van het totaal aantal ontvangen enquêtes hebben

29 % van de ouders aangegeven behoefte te hebben aan voorschoolse opvang

53 % heeft aangegeven geen behoefte te hebben aan voorschoolse opvang

18 % heeft aangegeven het nog niet te weten, omdat dit afhankelijk is van het feit of de niet werkende partner een baan kan vinden, de afstand tussen woon- en werkplaats en de aanvangstijd van de werkzaamheden.

## 2.2. Voorkeur locatie en dagen

Van de 2110 kinderen, waarvan de ouders hebben aangegeven, dat zij gebruik willen maken van de voorschoolse opvang, heeft:

- 95 % een sterke voorkeur, dat de voorschoolse opvang plaats vindt in of vlakbij de school.
- 42 % aangegeven dat de voorschoolse opvang ook bij een kinderopvang organisatie mag plaatsvinden
- 59 % geen voorkeur over waar de kinderopvang plaats gaat vinden en
- 5 % aangegeven dat de voorschoolse opvang ook kan plaatsvinden bij een gastouderbureau.

Ouders hebben zowel een eerste als een tweede voorkeur ingevuld.

Bijna de helft van de ouders (44 %) heeft aangegeven dat zij vanaf 7.30 uur gebruik willen maken van de voorschoolse opvang.

Op de maandagen (77 %), dinsdagen (75 %) en de donderdagen (75 %) is de behoefte aan voorschoolse opvang het grootst in verhouding tot de woensdagen (36 %) en de vrijdagen (38 %).

## 3. Naschoolse opvang

De ouders is gevraagd, of zij gebruik gaan maken van de naschoolse opvang indien dit voldoende aangeboden wordt.

Meer dan de helft van de ouders, namelijk 54 % heeft aangegeven gebruik te (gaan) maken van de naschoolse opvang.

### 3.1. Voorkeur locatie en dagen

Van de ouders die de enquête hebben ingeleverd heeft

- 60 % te kennen gegeven dat de 1<sup>e</sup> voorkeur voor de locatie van naschoolse opvang bij de school is
- 19 % aangegeven, dat de naschoolse opvang bij een kinderopvangorganisatie kan plaatsvinden.
- 2 % aangegeven dat naschoolse opvang ook bij een gastouder kan plaatsvinden
- 17 % aangegeven geen voorkeur te hebben.

Bijna de helft van de ouders (44 %) heeft aangegeven dat zij behoefte hebben aan naschoolse opvang, tot 18.00 uur en een kleiner percentage, namelijk 27 % tot 18.30 uur.

Op de maandagen (87 %), dinsdagen (84 %) en de donderdagen (84 %) is de behoefte aan naschoolse opvang het grootst in verhouding tot de woensdagen (35 %) en de vrijdagen (38 %).

### 3.2 Wisselend gebruik van de buitenschoolse opvang

Ouders hebben zowel bij de voorschoolse- als bij de naschoolse opvang aangegeven, dat zij gebruik willen maken van de mogelijkheid om de kinderen op wisselende dagen naar de buitenschoolse opvang te brengen.

Het gebruik willen maken van wisselende dagen, heeft onder andere te maken met flexibele werktijden van ouders, of de incidentele behoefte om zo af en toe eens gebruik te willen maken van de opvang. Dit kan om privé redenen een keer van pas kan komen.

Het wisselend gebruik willen maken van de kinderopvang varieert tussen het kunnen wisselen van 2 dagen per week, tot 2 dagen per maand.

### 3.3 Opvang tijdens de vakanties

Tijdens de reguliere schoolvakanties heeft 67 % van de ouders die de enquête hebben ingevuld aangegeven dat zij tijdens de vakanties gebruik willen maken van de kinderopvang.

### 3.4 Opvang buiten de school

Indien in de school geen ruimte is om de buitenschoolse opvang te organiseren. Dan is het noodzakelijk de opvang buiten de school te organiseren. Van de ouders die de enquête hebben ingevuld heeft

80 % aangegeven dat een afstand minder dan 1 km acceptabel is

48 % aangegeven, dat een afstand tussen de 1 – 2,5 km ook nog te aanvaardbaar is.

Het vervoer tussen de school en de opvang moet bij voorkeur lopend (76 %) en onder begeleiding plaatsvinden, of indien de afstand te groot is, met vervoer van de kinderopvangorganisatie.

### 3.4 Gratis opvang

Bij de enquête is de vraag gesteld of de behoefte van ouders zou veranderen indien de kinderopvang gratis zou worden.

70 % van de respondenten heeft aangegeven dat de behoefte niet verandert

30 % van de respondenten heeft aangegeven dat de behoefte wel zal veranderen.

Het gaat hier dan met name om het uitbreiden van het aantal dagen of het gebruik gaan maken van de kinderopvang. De maandag, dinsdag en donderdag blijven dan ook nog de voorkeursdagen.

## 4. Naschoolse activiteiten

In de naschoolse opvang moet het gaan om zinvolle vrijetijdsbesteding en ontspanning. Om deze redenen is het noodzaak om sportieve, creatieve en/of leerzame activiteiten te organiseren.

Ouders is gevraagd welke activiteiten zij bij voorkeur georganiseerd wilde hebben voor hun kind(eren).

77 % van de ouders heeft aangegeven, dat zij willen dat hun kind(eren) deelnemen aan sportieve activiteiten en dan met name een teamsport (23%) of gym (11 %)

76 % van de ouders heeft aangegeven dat zij willen dat hun kind(eren) deelnemen aan creatieve activiteiten en met name knutselen ( 27 %) en tekenen (13 %)

60 % van de ouders heeft aangegeven, dat zij willen dat hun kind(eren) huiswerkbegeleiding krijgen

55 % van de ouders heeft aangegeven, dat zij willen dat hun kind(eren) deelnemen aan culturele activiteiten, zoals het deelnemen aan muzieklessen (22 %), een museum/theater bezoek (13 %) of dansles (13 %).

Ouders konden meerdere activiteiten invullen.

Indien activiteiten tijdens de naschoolse opvang georganiseerd worden, zijn ouders bereid om een extra bijdrage te betalen om hun kind(eren) te kunnen laten deelnemen aan de activiteit.

57 % is bereid om tussen de € 1,00 en € 4,00 bij te dragen per activiteit

25 % is bereid om tussen de € 5,00 en € 7,50 per activiteit bij te dragen.

Ouders hebben tevens aangegeven, dat de hoogte van de bijdrage afhankelijk is van:

- de soort activiteit
- de kwaliteit van de activiteit
- de begeleiding bij de activiteit

## **5. Wachtlijsten**

### **5.1 Kinderopvang organisaties**

Binnen de gemeente Leidschendam – Voorburg zijn 4 grote kinderopvang organisaties actief. Te weten:

1. Stichting Vlietkinderen, heeft momenteel voornamelijk vestigingen in Leidschendam (5), maar is actief om ook vestigingen in Voorburg (1) te openen (in september een uitbreiding naar 2) en een gastouderbureau met 80 koppelingen.
2. Stichting DAK, heeft alleen vestigingen in Voorburg (7 met per 1 september een uitbreiding naar 9).
3. B4kids, een organisatie die voornamelijk in de omgeving van Leiden actief is, maar sinds kort een buitenschoolsopvang heeft geopend in Voorburg.
4. SKON, is een landelijke organisatie, die een vestiging in Voorburg heeft.

### **5.2 Oorzaken van wachtlijsten**

De kinderopvang organisaties hebben aangegeven te maken te hebben met wachtlijsten. Aantallen op de wachtlijsten zijn niet zuiver, omdat ouders op verschillende wachtlijsten van verschillende locaties/organisaties kunnen staan.

Oorzaken van de wachtlijsten zijn:

- gebrek aan accommodaties;
- wachtlijsten gelden alleen voor de maandag, dinsdag en donderdag;
- onvoldoende gekwalificeerd personeel voor de buitenschoolse opvang.

## Hoofdstuk 6 Samenvatting

Het (laten) organiseren van voor- en naschoolse opvang wordt een nieuwe taak voor scholen, voortvloeiend uit de motie Van Aartsen/Bos. Het schoolbestuur krijgt de plicht om de opvang te organiseren; ouders die opvang wensen kunnen zich daarop beroepen.

Om inzicht te krijgen welke (toekomstige) behoefte aan opvang bestaat, heeft een behoeftepeiling plaatsgevonden.

### Voorschoolse opvang

| %    | Behoefte      |                                                                                           |                                           |                                                                      |
|------|---------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| 29 % | Wel behoefte  | <b>Locatie:</b><br>School 95%<br>Kinderopvang 42 %<br>Geen voorkeur 59 %<br>Gastouder 5 % | <b>Tijdstip aanvang:</b><br>7.30 uur 44 % | <b>Voorkeurdgn:</b><br>Maandag 77 %<br>Dinsdag 75 %<br>Donderdag 75% |
| 53 % | Geen behoefte |                                                                                           |                                           |                                                                      |
| 18 % | Weet niet     |                                                                                           |                                           |                                                                      |

### Naschoolse opvang

| %    | Behoefte     |                                                                                           |                                                              |                                                                       |
|------|--------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| 54 % | Wel behoefte | <b>Locatie:</b><br>School 60%<br>Kinderopvang 19 %<br>Geen voorkeur 17 %<br>Gastouder 2 % | <b>Tijdstip aanvang:</b><br>18.00 uur 44 %<br>18.30 uur 27 % | <b>Voorkeurdgn:</b><br>Maandag 87 %<br>Dinsdag 84 %<br>Donderdag 84 % |

### Wisselend gebruik van de buitenschoolse opvang

Ouders stellen het op prijs wanneer zij de kinderen op wisselende dagen bij de kinderopvang kunnen brengen. Dit varieert van 2 dagen per week tot 2 dagen per maand.

### Opvang tijdens vakanties

67 % van de ouders willen tijdens de vakanties gebruik kunnen maken van de kinderopvang.

### Opvang buiten de school

| %    | Afstand         | Vervoer                  |
|------|-----------------|--------------------------|
| 80 % | Minder dan 1 km | Lopend onder begeleiding |
| 48 % | 1 – 2,5 km      | Vervoer van kinderopvang |

**Gratis opvang**

| %    | Behoefte                |                                                          |
|------|-------------------------|----------------------------------------------------------|
| 30 % | Behoefte verandert      | <b>Voorkeurdagen:</b><br>Maandag<br>Dinsdag<br>Donderdag |
| 70 % | Behoefte verandert niet |                                                          |

**Naschoolse activiteiten**

| %    | Activiteit             |                     | Eigen bijdrage    |
|------|------------------------|---------------------|-------------------|
| 77 % | Sportactiviteiten      | Teamsport 23 %      | € 1 - € 4 57 %    |
|      |                        | Gym 11 %            | € 5 - € 7,50 25 % |
| 76 % | Creatieve activiteiten | Knutselen 27 %      | € 1 - € 4 57 %    |
|      |                        | Tekenen 13 %        | € 5 - € 7,50 25 % |
| 60 % | Huiswerkbegeleiding    |                     |                   |
| 55 % | Culturele activiteiten | Muzieklessen 22 %   | € 1 - € 4 57 %    |
|      |                        | Museum/theater 13 % | € 5 - € 7,50 25 % |
|      |                        | Dansles 13 %        |                   |

**Kinderopvang organisaties**

Binnen de gemeente Leidschendam – Voorburg zijn vier grote kinderopvang organisaties actief.

- Stichting Vlietkinderen
- Stichting DAK
- B4kids
- SKON

**Wachtlijsten**

Oorzaken:

- gebrek aan accommodaties
- wachtlijsten gelden alleen voor maandag, dinsdag, donderdag
- onvoldoende gekwalificeerd personeel voor de buitenschoolse opvang